

de Minister voor Rechtsbescherming
de Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beleidsreactie RSJ-advies Toenemende beveiliging in
breder perspectief

Datum
23 juni 2023

Ons kenmerk
4731613

1. Aanleiding

De Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) heeft op 23 februari 2023 advies uitgebracht over 'Toenemende beveiliging in breder perspectief'. Bijgaand treft u de kabinetsreactie aan op het advies.

2. Geadviseerd besluit

- kennismaken van het RSJ advies; 'Toenemende beveiliging in breder perspectief';
- instemmen met de reactie op de aanbevelingen;
- instemmen met verzending van de reactie aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Met dit advies agendeert de RSJ de relevantie van een goed onderbouwd en samenhangend veiligheidsbeleid. Het gaat dan onder meer om extra beveiligingsmaatregelen die nodig zijn om te voorkomen dat een kleine groep verdachten en veroordeelden waarvan een grote dreiging uitgaat vanuit detentie mogelijk hun criminele activiteiten voortzetten.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

De onderzoeksperiode van de RSJ besloeg ruim een jaar. In deze periode is reeds een groot aantal extra maatregelen genomen om ernstig voortgezet crimineel handelen tijdens detentie (VCHD) tegen te gaan. Zo worden extra beveiligde faciliteiten gebouwd, wordt er hard gewerkt aan de veiligheid en weerbaarheid van medewerkers en wet- en regelgeving wordt of is al aangepast.

De adviezen die de RSJ eerder naar aanleiding van de aanpassingen op de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (Rspog) en de Penitentiaire beginselenwet (Pbw) heeft gegeven komen in grote lijnen overeen met onderdelen van dit advies 'Toenemende beveiliging in breder perspectief'. Veel van die adviezen zijn destijds al overgenomen.

Op 8 juni 2023 heeft de Tweede Kamer het rapport van het Europees Comité inzake de voorkoming van folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen (CPT) naar aanleiding van het zevende reguliere bezoek aan het Koninkrijk der Nederlanden ontvangen. Ook het CPT erkent dat adequate veiligheidsmaatregelen nodig zijn voor gedetineerden die een verhoogd veiligheidsrisico vormen, maar vindt de zeer restrictieve regimes en diverse veiligheidsmaatregelen in de EBI en in sommige delen van de BPG- en TA-

eenheden, buitensporig restrictief. Er moet volgens het CPT voldoende zinvol menselijk contact zijn om de facto isolatie te voorkomen.

In de reactie op deze aanbevelingen wordt de plaatsingsprocedure in onder andere EBI beschreven (waaronder de individuele beoordeling), als ook de geboden activiteiten en bestaande contactmogelijkheden voor de EBI-gedetineerde. De reactie op die aanbevelingen is niet anders dan de reactie op RSJ-adviezen.

Daarnaast heeft het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) in juni 2023 haar onderzoek naar de (werkzame) elementen uit het 41-bis regime afgerond. Het onderzoek wordt nog bestudeerd. Daarop vooruitlopend kan gesteld worden dat het WODC concludeert dat de Nederlandse penitentiaire uitgangspunten van een humane detentie en relationele veiligheid geborgd dienen te blijven en dat het van belang is om (bij de verlengingsprocedures) uit te blijven gaan van een individuele analyse, op basis van actuele, concrete en betrouwbare informatie over dreiging. Voor het einde van het jaar ontvangt de Tweede Kamer de beleidsreactie op dit onderzoek.

4.2 Politiek bestuurlijke risico's

Het gevangeniswezen wordt geconfronteerd met gedetineerden met enorme macht en middelen die in het geval van een (dreigende) langdurige of levenslange gevangenisstraf niets te verliezen hebben. Dit maakt dat er voor deze specifieke groep gedetineerden alles aan moet worden gedaan om te voorkomen dat zij in detentie het crimineel handelen voortzetten. Als antwoord op de toegenomen veiligheidsproblematiek nemen de maatregelen gericht op de hoogrisico-gedetineerden binnen het gevangeniswezen, mede onder politieke druk, toe. Er is tegelijk ook kritiek op de aanscherping van de maatregelen: de maatregelen zouden buitensporig zijn. Het Commissiedebat Gevangeniswezen TBS staat op 4 juli 2023 gepland. Dit kan daar ter sprake komen.

4.3 Communicatie

Er is continue afstemming met DJI en DCOM over de communicatie. Er ligt ook een QenA klaar voor het commissiedebat van 4 juli.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
23 juni 2023

Ons kenmerk
4731613